

Tullihallitus
Ulkomaankauppa- ja verotusosasto

8.2.2013

Dnr:o 577/01.05.01/2013

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi

Lausuntopyyntö LVM1190/05/2012

Tullin lausunto raporttiluonnoksesta ”Avoin tieto liikenteessä ja viestinnässä”

Tulli pitää luonnoksessa esitettyä etenemistapaa Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tietoaineistojen avaamisesta julkiseen käyttöön hyvänä. Luonnoksessa on kattavasti kartoitettu aineistojen avaamisen laki- ja tietoteknisiä kysymyksiä ja tuotu myös esiin aineistojen avaamisen varsin huomattavat kustannusvaikutuksia virastoille.

Raportissa esitellyt käytännön toimintamallit voivat toimia hyvinä esimerkkeinä muille viranomaisille tietoaineistojen avaamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Raportissa on ehdotettu tietoaineistojen avaamisen yleiseksi priorisointiperiaatteeksi se, että ensi vaiheessa avataan käyttöön sellaisia tietoaineistoja joiden kaupallinen ja muu hyödyntämispotentiaali on suurin. Tullin mielestä tämä yleisperiaate on kannatettava. Tosin, kuten raportissakin todetaan, aina ei ole helppo ennakoida aineistojen hyödyntämispotentiaalia.

Raportin jaksossa 6.3 hahmotellaan yleisiä periaatteita tietoaineistojen luovuttamiselle. Luettelossa esitetyt periaatteet ovat kannatettavia ja olisi hyvä jos valtionhallinnolla olisi olemassa tämäntapainen yhteinen periaatekirjaus asiasta. Luettelon viimeiseen kohtaan jossa todetaan tiedonluovutuksen rajoitteiksi turvakriittisyys ja yksilönsuoja tulisi lisätä myös liike- ja ammattisalaisuuden suoja.

Tullin hallinnassa olevat tiedot ovat pääosin sellaisia joihin sisältyy yritysten liike- tai ammattisalaisuuksia taikka salassa pidettäviä henkilötietoja. Tämän vuoksi Tulli ei ole suunnitellut merkittävässä määrin avaavansa perustietoaineistojaan yleiseen käyttöön. Yksikötason tietoja vaihdetaan vain

---

Postiosoite	Puhelinvaihe	Faksi	Sähköposti	Y-tunnus
PL 512				
00101 HELSINKI	09 6141	020 492 2852	kirmo@tulli.fi	0245442-8

viranomaisten kesken perustuen kansallisessa tai EU-lainsäädännössä kirjattuihin viranomaistehtävien hoitoon.

Tulli on kuitenkin avannut tilastomuotoista tietoa avoimeen käyttöön. Vuonna 2008 perustettu ulkomaankauppatilastojen jakelutietokanta Uljas sisältää sellaista ulkomaankauppaan ja ulkomaankaupan logistiikkaan liittyvää tietoa joka voidaan julkista ilman että tietoa antaneiden yritysten tietosuoja vaarantuu. Palveluun päivitetään kuukausittain n. miljoona tietosolua ja aineisto on vapaasti ladattavissa konekielisenä [www-sivustolta](http://www.sivustolta).

Tullin kokemukset tilastotietojen vapaasta jakelusta ovat hyvät, kun palvelu muutettiin maksuttomaksi, tietojen käyttö noin kuusinkertaistui verrattuna aiempaan maksulliseen palvelutietokantaan. Myös Tullin resursseja säästyi koska avoin data lisäsi itsepalvelun käyttöä. Tarkoituksena on edelleen kasvattaa palvelun kautta jaettavaa tilastomuotoista sisältöä

Liikenne- ja viestintäministeriön toimialaan liittyen Tulli on kehittänyt alusliikenteen ilmoitusmenettelyä yhdessä meriliikenteen muiden toimijoiden, alusten edustajien ja varustamojen sekä merenkulkulaitoksen (nykyisin liikennevirasto) ja satamien kanssa.

Yhteistyön tulos on sähköinen PortNet-tietojärjestelmä. PortNet-ilmoitusmenettely pohjautuu ns. yhden luukun periaatteeseen, jossa asiakas eli aluksen edustaja toimittaa tiedot yhteen paikkaan, PortNet-tietojärjestelmään, jonka kautta ne toimitetaan eri viranomaistahojen käyttöön.

PortNetin julkisia tietoja ovat Suomessa käyneiden alusten ominaisuuksia koskevat tiedot sekä satamakyselyt (aikataulut). Palvelun julkiset tiedot ovat sähköisesti selailtavissa mutta koko aineistoa ei ole mahdollista ladata palvelusta. Periaatteellista estettä julkisen aineiston avaamiselle ladattavaksi jälleenkäyttöä varten ei ole.

Jarkko Saksa

Ylijohtaja

Timo Koskimäki

Tilastojohtaja